

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (deveti senat)

z dne 27. aprila 2023 *

„Predhodno odločanje – Pristojnost in priznavanje ter izvrševanje sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo – Uredba (ES) št. 2201/2003 – Člena 9 in 15 – Ohranitev pristojnosti sodišč države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča po preselitvi – Pojem ‚preselitev‘ – Predlog za spremembo odločbe o pravici do stikov – Izračun roka, v katerem je treba vložiti tak predlog – Prenos zadeve na sodišče države članice novega otrokovega običajnega prebivališča, ki je bolj primerno za odločanje o zadevi“

V zadevi C-372/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okrožno sodišče v Luxembourg, Luksemburg) z odločbo z dne 8. junija 2022, ki je na Sodišče prispela 9. junija 2022, v postopku

CM

proti

DN,

SODIŠČE (deveti senat),

v sestavi L. S. Rossi (poročevalka), predsednica senata, J.-C. Bonichot in S. Rodin, sodnika,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki sta jih predložila:

– za Evropsko komisijo S. Noë in W. Wils, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

* Jezik postopka: francoščina.

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 9(1) in člena 15 Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 243).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med CM in DN glede pravice do stikov z njunima mladoletnima otrokoma.

Uredba št. 2201/2003

- 3 V uvodnih izjavah 12, 13 in 33 Uredbe št. 2201/2003 je navedeno:
 - „(12) Temelji pristojnosti v zadevah starševske odgovornosti, določeni v tej uredbi, so oblikovani tako, da kar najbolj upoštevajo interese otroka, zlasti kriterij povezanosti. To pomeni, da je v prvi vrsti pristojna država članica, v kateri ima otrok običajno prebivališče, z izjemo nekaterih primerov spremembe otrokovega prebivališča ali v skladu s sporazumom med nosilcema starševske odgovornosti.
 - (13) Ta uredba omogoča, da v interesu otroka izjemoma in pod določenimi pogoji, pristojno sodišče lahko prenese zadevo na sodišče druge države članice, če je to sodišče bolj primerno za odločanje o zadevi. Drugo sodišče v takšnem primeru ne sme imeti možnosti prenesti zadeve na katero koli tretje sodišče.

[...]

 - (33) Ta uredba priznava temeljne pravice in upošteva načela Listine [Evropske unije o temeljnih pravicah]. Njen namen je predvsem zagotoviti spoštovanje temeljnih otrokovih pravic, kakor so določene v členu 24 Listine [Evropske unije o temeljnih pravicah].“
- 4 Člen 2 te uredbe, naslovljen „Opredelitve“, določa:
 - „V tej uredbi:
 - [...]
 - „7. ‚starševska odgovornost‘ pomeni vse pravice in dolžnosti v zvezi z osebnostjo ali s premoženjem otroka, ki so fizični ali pravni osebi podeljene s sodno odločbo, po samem zakonu ali s pravno veljavnim dogovorom. Izraz zajema pravice do varstva in vzgoje otroka in pravice do stikov z otrokom;
 - [...]
 - 9. ‚pravice do varstva in vzgoje‘ vključujejo pravice in dolžnosti, ki se nanašajo na skrb za otrokovo osebnost in zlasti pravico določitve kraja otrokovega prebivališča;
 - 10. ‚pravice do stikov z otrokom‘ vključujejo zlasti pravico, da se otroka v omejenem časovnem obdobju lahko odpelje v kraj, ki ni isti, kakor njegovo običajno prebivališče;

[...]“

- 5 Navedena uredba vsebuje poglavje II, naslovljeno „Pristojnost“, ki v oddelku 2, naslovljenem „Starševska odgovornost“, vsebuje člene od 8 do 15 iste uredbe.

- 6 Člen 8 Uredbe št. 2201/2003, naslovljen „Splošna pristojnost“, določa:

„1. Sodišča države članice so pristojna v zadevah starševske odgovornosti v zvezi z otrokom, ki običajno prebiva v tisti državi članici v trenutku, ko je sodišče začelo postopek.

2. Odstavek 1 se uporablja ob upoštevanju členov 9, 10 in 12.“

- 7 Člen 9 te uredbe, naslovljen „Nadaljevanje pristojnosti po kraju otrokovega prejšnjega običajnega prebivališča“, določa:

„1. Kadar se otrok zakonito preseli iz ene države članice v drugo in tam pridobi novo običajno prebivališče, obdržijo z odstopanjem od člena 8 sodišča države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča pristojnost še tri mesece po preselitvi, da lahko spremenijo sodno odločbo o pravicah do stikov z otrokom, ki je bila izdana v navedeni državi članici preden se je otrok preselil, kadar ima nosilec pravic do stikov z otrokom na podlagi sodne odločbe o pravicah do stikov svoje običajno prebivališče v državi članici otrokovega prejšnjega običajnega prebivališča.

2. Odstavek 1 se ne uporablja, če nosilec pravic do stikov z otrokom iz odstavka 1 sprejme pristojnost sodišč države članice novega otrokovega običajnega prebivališča s tem, da se udeležuje postopkov pred temi sodišči, ne da bi izpodbijal njihovo pristojnost.“

- 8 Člen 15 navedene uredbe, naslovljen „Prenos pristojnosti na sodišče, ki je bolj primerno za odločanje o zadevi“, določa:

„1. Izjemoma lahko sodišča države članice, ki so po vsebini pristojna za zadevo, če menijo, da bi bilo sodišče druge države članice, s katero je otrok posebej povezan, primernejše za obravnavo zadeve ali njenega dela in če je to v korist otroka:

(a) prekinejo obravnavo zadeve ali njenega dela ter pozovejo stranke, naj začnejo postopek pri sodišču te druge države članice v skladu z odstavkom 4; ali

(b) zaprosijo sodišče druge države članice, naj prevzame pristojnost v skladu z odstavkom 5.

2. Odstavek 1 se uporabi:

(a) na pobudo stranke ali

(b) po uradni dolžnosti ali

(c) na podlagi zahteve sodišča druge države članice, s katero je otrok v skladu z odstavkom 3 posebej povezan.

S prenosom po uradni dolžnosti ali na podlagi zahteve sodišča druge države članice se mora strinjati vsaj ena od strank.

3. Za otroka se šteje, da je posebej povezan z državo članico v smislu odstavka 1, če je:
- (a) otrok v njej pridobil običajno prebivališče, po tem ko se je začel postopek pred sodiščem iz odstavka 1, ali
 - (b) v njej prejšnje običajno prebivališče otroka ali
 - (c) otrok njen državljan ali
 - (d) v njej običajno prebivališče nosilca starševske odgovornosti ali
 - (e) v njej otrokovo premoženje in se zadeva tiče ukrepov za zaščito otroka, ki se nanašajo na upravljanje, ohranjanje in razpolaganje s tem premoženjem.
4. Sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno, določi rok, v katerem je treba pred sodišči druge države članice začeti postopek v skladu z odstavkom 1.
- Če sodišča v tem roku ne začnejo postopka, nadaljuje z izvrševanjem pristojnosti v skladu s členom od 8 do 14 sodišče, ki je začelo postopek.
5. Sodišča te druge države članice lahko, kadar je to zaradi posebnih okoliščin v korist otroka, sprejmejo pristojnost v šestih tednih od začetka postopka pred njimi v skladu z odstavkom 1(a) ali 1(b). V tem primeru sodišče, pred katerim se je potopek [postopek] najprej začel, odkloni pristojnost. V nasprotnem primeru sodišče, pred katerim se je potopek [postopek] najprej začel, nadaljuje z izvrševanjem pristojnosti v skladu s členi od 8 do 14.
6. Sodišča za namene tega člena sodelujejo neposredno ali preko osrednjih organov, določenih v skladu s členom 53.“
- 9 Člen 19 iste uredbe, naslovljen „Litispendenca in sorodne pravde“, v odstavku 2 določa:
- „Če pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom v zvezi s starševsko odgovornostjo do istega otroka, sodišče, ki je drugo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekine svoj postopek, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

- 10 CM in DN sta oče oziroma mati dveh mladoletnih otrok, rojenih leta 2009 oziroma leta 2010. Družina je do leta 2015, ko se je preselila v Luksemburg, prebivala v pariški regiji (Francija).
- 11 Sodnik za družinske zadeve pri tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okrožno sodišče v Luxembourg, Luksemburg) je s sodbo z dne 12. junija 2020 določil zakonito stalno prebivališče in običajno prebivališče teh otrok pri njuni materi v Franciji z odloženim učinkom od 31. avgusta 2020, da bi se med drugim upošteval interes navedenih otrok, da končata šolsko leto v Luksemburgu. To sodišče je s to sodbo njunemu očetu, ki še vedno prebiva v Luksemburgu, pod nekaterimi pogoji priznalo pravico do stikov in nastanitve v zvezi z njima, prav tako z učinkom od 31. avgusta 2020.
- 12 Mati in zadevna mladoletna otroka so se 30. avgusta 2020 dejansko preselili v Francijo.

- 13 Oče je 14. oktobra 2020 pri tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okrožno sodišče v Luxembourg) vložil predlog za spremembo načina izvrševanja svoje pravice do stikov in nastanitve.
- 14 Ker je mati pri sodniku za družinske zadeve tribunal judiciaire de Nanterre (sodišče prve stopnje v Nanterru, Francija) šest dni pred predlogom, ki ga je oče vložil pri tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okrožno sodišče v Luxembourg), že vložila tožbo s podobnim predmetom, je zadnjenavedeno sodišče s sodbo z dne 1. decembra 2020 na podlagi člena 19(2) Uredbe št. 2201/2003 prekinilo odločanje, dokler se to francosko sodišče ne izreče o svoji mednarodni pristojnosti.
- 15 Tribunal judiciaire de Nanterre (sodišče prve stopnje v Nanterru) se je s sodbo z dne 17. septembra 2021 izreklo za nepristojno za odločanje o tej tožbi matere, predvsem zato, ker je oče v skladu s členom 9 Uredbe št. 2201/2003, na eni strani, svoj predlog pri tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okrožno sodišče v Luxembourg) vložil v roku treh mesecev po zakoniti preselitvi zadevnih mladoletnih otrok in ker, na drugi strani, ni nikakor sprejel pristojnosti francoskih sodišč.
- 16 Cour d'appel de Versailles (pritožbeno sodišče v Versaillesu, Francija) je s sodbo z dne 3. marca 2022 zavrnilo pritožbo, ki jo je mati vložila zoper to sodbo.
- 17 Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okrožno sodišče v Luxembourg) se v predlogu za sprejetje predhodne odločbe sprašuje, na prvem mestu, o svoji pristojnosti na podlagi člena 9 Uredbe št. 2201/2003. V zvezi s tem to sodišče ugotavlja, da je bil očetov predlog za spremembo načina izvrševanja njegove pravice do stikov in nastanitve sicer vložen manj kot tri mesece po dejanski preselitvi zadevnih mladoletnih otrok, vendar je bil vložen več kot štiri mesece po razglasitvi sodbe z dne 12. junija 2020, s katero je bila sprejeta odločitev o tej preselitvi ter ki je postala dokončna in pravnomočna. Če bi se upošteval ta datum, bi se moralo navedeno sodišče izreči za nepristojno za odločanje o tem predlogu.
- 18 Na drugem mestu, predložitveno sodišče se sprašuje o razmerju med členom 9 Uredbe št. 2201/2003 in členom 15 te uredbe. Čeprav predložitveno sodišče meni, da se glede na okoliščine spora o glavni stvari zdi, da sta izpolnjena dva pogoja za uporabo tega člena 15, vseeno izraža dvom o možnosti, da se izreče za nepristojno za odločanje o tem sporu v korist francoskih sodišč, tako glede na stališče očeta v zvezi s tem, da imajo določbe tega člena 9 prednost pred določbami navedenega člena 15, kot glede na sodbo z dne 4. oktobra 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812).
- 19 V teh okoliščinah je tribunal d'arrondissement de Luxembourg (okrožno sodišče v Luxembourg) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:
 - „1. Ali se člen 9(1) Uredbe [št. 2201/2003] uporablja:
 - (a) za predlog za spremembo pravice do stikov v smislu člena 2(10) [te] uredbe, ki ga vloží imetnik navedene pravice do stikov na podlagi sodne odločbe, ki ima odložen učinek, obrazložen s koristjo otrok, vendar je dokončna in pravnomočna, in ki je bila izdana v državi prejšnjega običajnega prebivališča otrok več kot štiri mesece pred vložitvijo predloga na podlagi člena 9(1) [navedene uredbe];
 - (b) in to izključno glede na načelno pristojnost iz člena 8 [iste] uredbe;

čeprav je v uvodni izjavi 12 Uredbe [št. 2201/2003] navedeno, da so „[t]emelji pristojnosti v zadevah starševske odgovornosti, določeni v tej uredbi, [...] oblikovani tako, da kar najbolj upoštevajo interese otroka, zlasti kriterij povezanosti[, in da t]o pomeni, da je v prvi vrsti pristojna država članica, v kateri ima otrok običajno prebivališče, z izjemo nekaterih primerov spremembe otrokovega prebivališča [...]“?

2. Če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen, ali tako obstoječa pristojnost na podlagi člena 9(1) Uredbe [št. 2201/2003], določena „z odstopanjem od člena 8“ [te] uredbe, nasprotuje uporabi člena 15 [navedene] uredbe, ki je določen „izjemoma“ in „če je to v korist otroka“?

Vprašnji za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 20 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 9(1) Uredbe št. 2201/2003 razlagati tako, da se trimesečno obdobje, v katerem sodišča države članice prejšnjega običajnega prebivališča otroka z odstopanjem od člena 8(1) te uredbe obdržijo pristojnost za odločanje o predlogu za spremembo pravnomočne odločbe o pravici do stikov, začne naslednji dan po dejanski preselitvi tega otroka, ali pa naslednji dan po sprejetju sodne odločbe, s katero je bil določen datum spremembe običajnega prebivališča navedenega otroka.
- 21 Uvodoma je treba opozoriti, kot je razvidno iz uvodne izjave 12 Uredbe št. 2201/2003, da je bila ta zasnovana zaradi upoštevanja interesov otroka, zato daje prednost merilu povezanosti. Zakonodajalec Evropske unije je namreč menil, da je sodišče, ki je geografsko blizu otrokovemu običajnemu prebivališču, primernejše za presojo ukrepov, ki jih je treba sprejeti v otrokovo korist. V skladu s to uvodno izjavo so torej v prvi vrsti pristojna sodišča države članice, v kateri ima otrok običajno prebivališče, razen nekaterih primerov spremembe otrokovega prebivališča ali v skladu s sporazumom med nosilcema starševske odgovornosti (sodba z dne 15. februarja 2017, W in V, C-499/15, EU:C:2017:118, točka 51 in navedena sodna praksa).
- 22 Člen 8(1) Uredbe št. 2201/2003 izraža ta cilj s tem, da v zadevah starševske odgovornosti določa pravilo o splošni pristojnosti sodišč države članice, v kateri otrok običajno prebiva v trenutku, ko je sodišče začelo postopek. Ta sodišča so namreč zaradi svoje geografske bližine na splošno bolj primerna za presojo ukrepov, ki jih je treba sprejeti v korist otroka (sodba z dne 14. julija 2022, CC (Prenos otrokovega običajnega prebivališča v tretjo državo), C-572/21, EU:C:2022:562, točka 27 in navedena sodna praksa).
- 23 Vendar se v skladu s členom 8(2) te uredbe pravilo o pristojnosti iz tega člena 8(1) uporablja ob upoštevanju, med drugim, člena 9 navedene uredbe.
- 24 Člen 9(1) Uredbe št. 2201/2003 določa, da kadar se otrok zakonito preseli iz ene države članice v drugo in tam pridobi novo običajno prebivališče, obdržijo z odstopanjem od člena 8 te uredbe sodišča države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča pristojnost še tri mesece po preselitvi, da lahko spremenijo sodno odločbo o pravicah do stikov z otrokom, ki je bila izdana v navedeni državi članici, preden se je otrok preselil, kadar ima nosilec pravic do stikov z otrokom na podlagi te odločbe svoje običajno prebivališče v državi članici prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča.

- 25 V tem členu 9(2) je pojasnjeno, da se ohranitev pristojnosti iz navedenega člena 9(1) ne uporabi, če nosilec pravic do stikov z otrokom sprejme pristojnost sodišč države članice novega otrokovega običajnega prebivališča s tem, da se udeležuje postopkov pred temi sodišči, ne da bi izpodbijal njihovo pristojnost.
- 26 Tako ta člen 9 Uredbe št. 2201/2003 glede na svoje besedilo ohranitev pristojnosti sodišč države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča na področju pravice do stikov pogojuje s spoštovanjem petih kumulativnih pogojev.
- 27 Prvi pogoj zahteva, da se je zadevni otrok preselil „zakonito“ in pridobil novo običajno prebivališče v državi članici, na katere ozemlje se je preselil. V skladu z drugim pogojem so morala sodišča države članice prejšnjega običajnega prebivališča tega otroka, preden se je navedeni otrok preselil, izdati sodno odločbo o pravici do stikov v zvezi z njim. Tretji pogoj zahteva, da ima nosilec pravice do stikov še naprej običajno prebivališče v državi članici prejšnjega običajnega prebivališča istega otroka. V skladu s četrtem pogojem mora biti pri sodiščih zadnjenavedene države članice v treh mesecih „po preselitvi“ zadevnega otroka vložen predlog za spremembo prve sodne odločbe o pravici do stikov, ki so jo ta sodišča izdala pred to preselitvijo. V skladu s petim in zadnjim pogojem nosilec pravice do stikov ne sme sprejeti pristojnosti sodišč države članice novega običajnega prebivališča tega otroka.
- 28 Iz obrazložitve predloga za sprejetje predhodne odločbe je razvidno, da predložitveno sodišče dvomi le o razlagi izraza „po preselitvi“ v smislu člena 9(1) Uredbe št. 2201/2003. Sprašuje se, ali se trimesečno obdobje iz te določbe začne naslednji dan po dejanski preselitvi zadevnih otrok, in sicer v obravnavanem primeru 30. avgusta 2020, ali pa naslednji dan po izdaji sodne odločbe, s katero je bil z odloženim učinkom določen datum spremembe običajnega prebivališča teh otrok, in sicer v obravnavanem primeru 12. junija 2020.
- 29 Iz jasnega besedila tega člena 9(1) pa je razvidno, da je zakonodajalec Unije želel pristojnost sodišč prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča na podlagi navedenega člena omejiti na obdobje treh mesecev po fizični premestitvi tega otroka iz ene države članice v drugo, da bi tam določil njegovo novo običajno prebivališče. Na podlagi nobene od določb istega člena 9(1) niti, širše, Uredbe št. 2201/2003 ni mogoče šteti, da bi se to trimesečno obdobje lahko začelo šteti od dogodka pred dejansko preselitvijo zadevnega otroka, kot je izdaja sodne odločbe, s katero je bil – odvisno od primera, z odloženim učinkom – določen datum spremembe običajnega prebivališča tega otroka.
- 30 Zato okoliščina, ki jo je navedlo predložitveno sodišče, da je sodna odločba, s katero je bila prvotno določena pravica do stikov, postala pravnomočna na datum predloga za spremembo te odločbe, ni upoštevna za uporabo pravila o pristojnosti iz člena 9(1) Uredbe št. 2201/2003.
- 31 Tak predlog za spremembo je namreč utemeljen s spremembo okoliščin, ki se nanašajo na preselitev zadevnega otroka in prenos njegovega običajnega prebivališča v drugo državo članico, ne glede na to, kdaj je bila sprejeta sodna odločba, s katero so bili prvotno določeni pravica do stikov in način izvrševanja te pravice.
- 32 Nacionalno sodišče se torej zoper imetnika pravice do stikov ne more sklicevati na „pravnomočnost“ – odvisno od primera – odločbe, s katero so bili prvotno določeni pravica do stikov in način izvrševanja te pravice, da bi presodilo, ali predlog navedenega imetnika za spremembo te pravice do stikov ni dopusten, sicer bi se odvil polni učinek trimesečnemu

obdobju iz člena 9(1) Uredbe št. 2201/2003, v katerem sodišča države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča z odstopanjem od člena 8 te uredbe obdržijo pristojnost za odločanje o takem predlogu.

- 33 Iz tega sledi, da je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 9(1) Uredbe št. 2201/2003 razlagati tako, da se trimesečno obdobje, v katerem sodišča države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča z odstopanjem od člena 8(1) te uredbe obdržijo pristojnost za odločanje o predlogu za spremembo pravnomočne odločbe o pravici do stikov, začne naslednji dan po dejanski preselitvi tega otroka v državo članico njegovega novega običajnega prebivališča.

Drugo vprašanje

- 34 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba Uredbo št. 2201/2003 razlagati tako, da lahko sodišče države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča, ki je na podlagi člena 9 te uredbe pristojno za meritorno odločanje, uporabi možnost prenosa pristojnosti iz člena 15 navedene uredbe v korist sodišča države članice novega običajnega prebivališča tega otroka.
- 35 Člen 15(1) Uredbe št. 2201/2003 določa možnost, da lahko sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno za odločanje o zadevi, izjemoma zaprosi, da se pristojnost za odločanje o tej zadevi ali o njenem delu prenese na sodišče druge države članice, s katero je otrok posebej povezan, če menijo, da bi bilo to sodišče primernejše za odločanje o njej in če je to v korist otroka.
- 36 V odstavkih od 2 do 6 tega člena 15 so določeni pogoji za tak prenos.
- 37 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da če v skladu z navedenim členom 15(4) stranke ne začnejo postopka pred sodišči druge države članice v roku, ki jim ga je za to določilo sodišče države članice, ki je po vsebini pristojno, to sodišče „nadaljuje z izvrševanjem pristojnosti v skladu s členi od 8 do 14“ Uredbe št. 2201/2003. Navedeno sodišče nadaljuje z izvrševanjem pristojnosti v skladu s temi členi od 8 do 14, tudi če se, kot je določeno v členu 15(5) te uredbe, sodišča druge države članice v šestih tednih od začetka postopka pred njimi niso izrekla za pristojna.
- 38 S tem je zakonodajalec Unije sam predvidel, da lahko možnost prenosa pristojnosti iz člena 15(1) navedene uredbe uporabi sodišče države članice, katerega pristojnost temelji na členu 9 iste uredbe.
- 39 Ugotoviti je treba tudi, da na podlagi nobene določbe Uredbe št. 2201/2003 ni mogoče šteti, da je uporaba te možnosti prenosa pristojnosti v korist sodišča države članice novega otrokovega običajnega prebivališča načeloma izključena.
- 40 V zvezi s tem je treba poudariti, da – kot v bistvu izhaja iz točke 33 sodbe z dne 4. oktobra 2018, IQ (C-478/17, EU:C:2018:812) – člen 15(1) Uredbe št. 2201/2003 sodišču države članice, ki je po vsebini pristojno za zadevo s področja starševske odgovornosti, omogoča, da svojo pristojnost za celotno zadevo ali njen del prenese na sodišče, ki običajno ni pristojno za odločanje o glavni stvari, vendar ga je treba v okoliščinah obravnavane zadeve šteti za „bolj primerno“ za odločanje o tej zadevi.
- 41 V obravnavanem primeru pa je, kot je pravilno ugotovila Evropska komisija, ugotovljeno, da se je v tej zadevi – drugače kot v zadevi, v kateri je bila izdana navedena sodba, v kateri sta bili obe sodišči, ki sta odločali v zadevnih državah članicah, na podlagi člena 8(1) oziroma člena 12 Uredbe

št. 2201/2003 pristojni za vsebinsko odločanje o tej zadevi, zaradi česar je Sodišče izključilo možnost uporabe prenosa pristojnosti med tema sodiščema, določeno v členu 15 te uredbe – sodišče v Nanteru izreklo za nepristojno za odločanje o tožbi matere zadevnih mladoletnih otrok zlasti zato, ker je oče teh otrok predlog za spremembo njegove pravice do stikov in nastanitve pri predložitvenem sodišču vložil v obdobju treh mesecev po zakoniti preselitvi teh otrok, določenem v členu 9(1) navedene uredbe.

- 42 Poleg tega iz elementov spisa, ki je na voljo Sodišču, ni razvidno, da bi bila možnost predložitvenega sodišča, da uporabi možnost prenosa pristojnosti iz člena 15 Uredbe št. 2201/2003, lahko v nasprotju z uporabo drugih določb te uredbe. Zlasti se ne zdi, da bi bila francoska sodišča na podlagi členov od 10 do 14 navedene uredbe pristojna za odločanje o predlogu za spremembo pravice do stikov in načina izvrševanja te pravice.
- 43 Vendar je treba opozoriti, da se mora nacionalno sodišče, ki namerava uporabiti to možnost prenosa pristojnosti, najprej prepričati, da je otrok „posebej povezan“ z drugo državo članico, dalje, da je sodišče te države članice „bolj primerno“ za odločanje o zadevi in, nazadnje, da je prenos pristojnosti „v korist otroka“, ob upoštevanju razlage teh treh pogojev, ki jo je Sodišče podalo v točkah od 49 do 61 sodbe z dne 27. oktobra 2016, D. (C-428/15, EU:C:2016:819), ter v točkah od 31 do 34 in od 37 do 42 sklepa z dne 10. julija 2019, EP (Starševska odgovornost in primernejše sodišče) (C-530/18, EU:C:2019:583).
- 44 Glede na zgoraj navedene premisleke je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba Uredbo št. 2201/2003 razlagati tako, da lahko sodišče države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča, ki je na podlagi člena 9 te uredbe pristojno za meritorno odločanje, uporabi možnost prenosa pristojnosti iz člena 15 navedene uredbe v korist sodišča države članice novega običajnega prebivališča tega otroka, če so izpolnjeni pogoji iz tega člena 15.

Stroški

- 45 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (deveti senat) razsodilo:

- 1. Člen 9(1) Uredbe Sveta (ES) št. 2201/2003 z dne 27. novembra 2003 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v zakonskih sporih in sporih v zvezi s starševsko odgovornostjo ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1347/2000**

je treba razlagati tako, da

se trimesečno obdobje, v katerem sodišča države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča z odstopanjem od člena 8(1) št. 2201/2003 obdržijo pristojnost za odločanje o predlogu za spremembo pravnomočne odločbe o pravici do stikov, začne naslednji dan po dejanski preselitvi tega otroka v državo članico njegovega novega običajnega prebivališča.

- 2. Uredbo št. 2201/2003**

je treba razlagati tako, da

lahko sodišče države članice prejšnjega otrokovega običajnega prebivališča, ki je na podlagi člena 9 te uredbe pristojno za meritorno odločanje, uporabi možnost prenosa pristojnosti iz člena 15 navedene uredbe v korist sodišča države članice novega običajnega prebivališča tega otroka, če so izpolnjeni pogoji iz tega člena 15.

Podpisi